

—Վարձատան օգոստոս և թարիխի
իւն եազըլմըջ տըր :

Ալէլ ուսում միւլթէտիր վէ տիրա-
նէթիւ կէնճ զապիթանտան միւրէք-
քէպ օլան Մըսըր էրքեանը հարպ հէյ-
նէթիւ թապեա վէ սայիր իսթիհէքեա-
մաթը քեամիլէն իքմալ իյլէմիշ տիր :
Պու իսթիհէքեամաթ, Վարնա շէհրի
էթրաֆընտա վագը թէքէլէր իւլէրի-
նէ ինշա իտիլմիշ տիր : Էկէր Ռուսիա-
լըլար Վարնաա զատար կէլէպիլի-
լէր իսէ, կէլտիքէրիլնէ բէշիման օլա-
նագըլար տըր : Էմին բաշա պիր գաշ
կիւնտէն պէրու պուրատա պուլունուպ
մէվզէյի հարպա աղիւթ իթմէք իւլ-
րէ էրքեանը հարպ տայիրէսիլին էմ-
րինէ պէքէմէքտէ տիր :

Րուսնուգ շէհրիլին էթրաֆընտա
տիւլմէնտէն էսէր գալմամըջ տըր : պու-
նա տէլիլ իսէ, Րագիլատ վէ ճիւլար
զարիւնէլէրէ հիւրէթ իթմիշ օլան ֆա-
միլեալարըն շէհրը մէզքիւրէ ալտէթ
իյլէմէլէրի գաղիէսի տիր : Պուստան
պաշգա տէմիր եօլ խաթթը, թուսնա
միլաւէթիլին մէրքէլի իտարէսի օլան
Րուսնուգ շէհրի գուրպիլնտէ պուլու-
նան Չէրնափօտաա գատար սէրպէսթ
տիր :

Իէօսթէնճէ վէ ճիւլարը տախի պու-
հալտէ տիր : Րուսիալըլար օրատա պու-
լունան գուլվէյի քէսիրէլէրիլնի շիւպ-
հէսիթ Սիլիսթրի իւլէրիլնէ սէվգ իթ-
մէք իւլրէ շէհրը մէզքիւր ճիւլարըն-
տա ճէմ իթմէքտէ տիրէր : Պալըգ-
տան Տէրիսաաթէթէ հիւրէթ իտէն է-
հալի իսլաւիլէ վաթանլարընա ալտէթ
իթմէք իւլրէ պուրաա կէլմէքտէ
տիրէր :

—Յուլիսին նիհաւէթիլնէ տօղրու
ինկիլթէրատա թէճէմիլ իյլէնէն
մէճիլի վիւքէլատա օրտ Պիգօնսթիլտ
Պէշիգա տօնանմաքընա քիւլլիւնէթիւ-
նէ աքէր սէվգ օլունմաքըն թէքիլթ
իթտի : հալպու քի գապիլնէթօ միւթ
թէքիլթ օլմաաղընտան, լօրտը միւլա-
րիլէյիլն թէքիլթիւ եալընըզ պիր րէյ
իլէ րէտա օլունմիւլ տուր : Րիւլաւէթիւ
կէօրէ օլտ Պիգօնսթիլտին թէքիլթա-
թը պէր վէճիլ աթի իմիլ : շէօյլէ քի
18 պիլ ինկիլիզ աքէրի կէլիպօլու-
եա կէլէճէք, վէ օրատա միւլապգաթ
սուրէթէլն ինկիլիզ աքէրի իշին պիր
օրտուկեա թէքիլթ իտէճէք իտի : Պու
աքէրտէն մաատա տիկէր եէտի պիլն
աքէր տախի ճիւլարթար վէ Մալթա-
եա կիտիպ, աաքէրի մըթաճիլթըա-
եք թաճէթմ իյլէնէճէք, վէ իճապը
թագտիլտէ Շարգատա պիրիլնէ օրտու
արգաաթնտան կէօնտէրիլմէք իւլրէ
իթիլնէ օրտու թէքիլթիլնէ թայիլն
գըլլընաաաք տըր : Հալպու քի լօրտը
միւլալէլէյիլն իշպու էթքեարը րէտա
օլունուպ, եալընըզ Պաշը Սիլիսթրի
պուլունան աաաքիլի մըթաճիլթըա
թաճէթմ իշին ինկիլթէրատան Շար-
գա 3 պիլն աքէր կէօնտէրիլմէք շէք-
գը գապուլ օլունտու :

—Ալմանեա զագէթալարընըն, իւլթ-
րէսպուրիտան ալարագ վիլտիլթէրի
մալիւմաթաճէլարէն, իմըլթաթօր մու-
հարէպէյի հաղըրէնիլն պիր ալն էվ-
վէլ ի իթմէքտէ արղու իթմէքտէ օլուպ,
պուլնէն սէպպիլ, մուլալիլթալի մալի-
եաթէն, վէ օրտուլընըն թէլէլթաթը
քիւլլիւնէսիլնտէն մաատա մէլտանը մու-
հարէպէտէ պուլունան Րուսիա աքէ-
րիլնէ, թէնսիլթաթը ճէտիլտէ իթիլ-
գաաթնա իւլտէ իքիսի էվիլ պուլու-
նուպ, պուլարըն ֆալիլթալարընա,
ալթիլթիլ պէլէտիլթէրտէն աղճէ վի-

րիլմէքտէ իսէ տէ, Րուսիանըն պու-
րանը մալիլթի վէ թիճարէթիլն տուր
կուլուլու սէպպիլ իլէ, տէվալիլթի
պէլէտիլթէր տախի պէօյլէ պիր ֆէ-
տաքեարըլըա աղ միւլտտէթ տաճա
թէհամիլիլ իտէրէք, թէլէտիլթէր
պիթթաթիլ, հիւքիւմէթէ հէվալէ վէ
տէվիլ իտէճէքիլթիլն տախիլիլնէ վէ-
քեալէթիլնէ իթատէ իյլէմէլէրի գա-
ղիէսի տիր :

—Ալմանիա վէ Մաճար տէվլէթիլնի
իթտիլթի թալմիլն իւլէրիլնէ, պու սէնէ
Ալթիլթիա վէ Մաճարիսթանտան 15
միլէօնուգ զախիլթէ իլարաճ իտիլնէք
տիր :

—Մէհաճիլթիլն իեանէ գօմիսիօնուս
Ալտըն տէմիր եօլ գուլմաաթաթը թա-
րաֆընտան կէլէլէրտէ 13 պիլն զու-
րուլըլագ գալիլմէ վէրիլմիշ օլտուլու
միսիլու, պու քէրէ Պանգը Օսմանի
տախի օլ մըգտար գալիլմէ, վէ Սօսի-
թէ ժէնէրալ տախի 7 800 զուրուլ իթ-
իյլէմիշ օլտուլըլար, վէ գօմիսիօն
մէզքիւրէ շիմտիլթէ գատար վէրիլն
իեանաթը նագտիլթէ 90 պիլնէ, վէ վէ-
րիլնէ էլեա տախի իքիլ իւլ պիլն բար-
չաա պալիլթ օլտուլու իշիտիլթիշ տիր :

—Պիր վագըթտան պէրու Ալմանիա-
տա եէր ալթընտան թէլէկրաթ թէլ-
լէրի վագ օլունմաթտա օլտուլու հալ-
տէ, պու քէրէ Պէրիլնտէն Մաեանսա
գատար օլտ իսթիլթ քիւլաա օլուն-
մուլ տուր : կէօրիլնիլն քի պուլունան
պիր գաշ սէնէ մուգաաթէթիլն տախի
եէր ալթընտան թէլ վագ օլունմաթ ար-
զու օլունմուլ, վէ պուլունա թէլէպպիլա
տախի օլունմուլ իսէ տէ, թէլլէրիլն ի-
մալը իտուսուլնտա պաղը նագաալար
կէօրիլթիլնտէն պուլունան սարթը
նագար օլունմուլ տուր : Էկէր թալմա
իթիլմա իթմէք լագըմ իսէ, եալընըզ
Մաեանս իսթիլթ տէյիլ քի մուլապէ-
րալտա պուլունուեօր, Պէրիլն շէհրի
մէմալիլթիլն զարիպ սիւնօրընտա վագը
տիկէր եէտի գըլթա նագթա իլէ տախի
մուլապպէրէ իթմէքտէ տիր : Իշպու թէ-
լէկրաթ թէլլէրիլն, հալպաա օլան թէլ-
լէրիլն ալթը միւլիլ ֆիլթաթընա չըգ-
մաթտա իսէ տէ, շու մուհասթէնաթը
վար տըր քի, պօրալը հալպաա տա-
խի պօրալմաթըա իշլէր :

—Միտիլիլտէն յուլիս 26 թարիլի
իլէ իդմիլթիլն էմքարսիլ զագէթաթընա
եաղըլմըջ տըր :

Պունտան օն օն պէլ կիւն ագտէմ
գապիլթիլնէ եիւլ պաշարընտան պի-
րիսի, Բօր-Թէրա գարիլթիլնէ ճիւլարըն-
տա օլան շիլթիլթիլնէ կիլթմէք իւլրէ
մէզքիլթիլնէ ալթ իտէր, վէ պէրապէ-
րիլնտէ պիր գապիլթիլնէ նէքիլթիլն ալարագ
եօլա չըգար : մէզքիլթիլնէ միւլտտէ
թի իսթիլթալ պուլուպ, վէ քէնտիլթիլն
մէլտաա չըգ մաաթըլընտան, արգա-
աթտան աաաթ սէվգ օլունուլ, վէ նի-
հաւէթ մէրգուլմէն վէ զապիլթիլնիլն
նալարընը պիր օրման տէրուլիլնտէ
պուլուլար : Թապիլթիլնիլն թաճը-
գաթնա կէօրէ, պու պիլարէլէրիլն պու-
ղարագ թէլիլթ իթմիլթիլն տիր, Դա-
թիլթիլն հիւքիւմէթ մարիլթիլթիլն իլէ ա-
րանմըջ իսէ տէ հէնուլ էլէ կէլիլթիլ-
մէմիշ տիր :

—Րուսիա պահրիլնէ վէքեալէթիլն
գօլմաթաթընտան յուլիս 24 թարիլի
իլէ պահրիլնէ վէքեալէթիլնէ քէլիլթիլն
գըլլընան թէլլէկրաթ տըր :

Ալթիլթիլն գըսաթ իտէճէլիլնիլն թէ-
լէկրաթ, Սէվաթթօրաա պուլունան
ամիրալ Նիլգօլթիլնտէն ալթ օլունմուլ
տուր :

«Պու սապաճ Վէսթա նամ վարօր
զուրաա կէլտի, սէֆիլնէյի մէզքիլ-
նէ Իէօսթէնճէ եաղըլարընտա պիր
Օսմանլը զըրհլը գօրվէթիլն իլէ պէլ
սաաթ գատար մուհարէպէ իթտիլիլն-
տէն իսալիլտէն իսալիլ զէտէլէնմիշ տիր :

«Պու միւսաաթէմէ հագգընտա պէր
վէճիլն աթի մալիւմաթ իթա զըլընը-
շէօյլէ քի, յուլիսին 21 ինճի կիւնիւ
սէֆիլնէյի մէզքիլթիլն Րուսիլի սահիլն-
տէ տօլաշքեօր իտի : 23 ինճի կիւնիւ
սապաճլաթն սաաթ 8 տէն էօյլէտէն
պիր պուլուգ սաաթ սօնրա սէֆիլնէյի
մէզքիլթիլն սահիլտէն 35 միլ էօթէտէ
սաաթտա 13 միլ ալը պիր Օսմանլը
զըրհլը իլէ շիտտէթիլն մուհարէպէ-
նէ թուլթուլտու : Պու միւսաաթէմէտէ
տիւլմէնիլն պիր բարչաա զէտէլէնտի :
Տիւլմէն թամիր օլունմաաթ, Օսմանլը-
լար թիլթէնք մէնգիլիլնէ գատար եաթ-
լաշարագ, Վէսթաաթ բէք պէօյիւք
իսաաթա տիւլար իյլէտիլթիլն 2 գապիլթ
թէլէլթ վէ 2 գապիլթ մէճուլ օլուպ,
տիկէր տէօթը նէքիլթ, գարտան տախի
տախիլտէ օլտուլու հալտէ իսաթիլթէ
եարէլէնմիլթիլն տիր : Թալիլթ վէ նէ-
քիլթաթտան թէլէլթաթ 9 օլուպ, 16
մէճուլ վար տըր : Սէֆիլնէ բէք զի-
եաաթ զէտէլէնիլ քիլ եէրիլնտէն տէ-
լիլնտէն տիր : Վէ պիր կիւլլէ սէֆիլնէ-
նիլն էօն թաաթընա տիւլարէք, ճէպ-
իսանէ պուլունան մաճէլիլն իսթ թա-
րաֆըն թուլթուլտուլտուլ տուր : Պու
հարիւ շարուգ սէօնտիլթիլնտէն : Ալթ-
տըլըմըզ հալման իտուլապարաթընտան
իւլիւ Օսմանլը սէֆիլնէսիլնէ րաթ իլէ-
միշ տիր : Պիր կիւլլէ սէֆիլնէնիլն էօ-
նիլնէ վէ տիկէրիլն զըրհլը գուլլէսիլնէ
թէսաաթիլթ իթմիշ տիր : Պունտան իւ-
գէրիլնէ մուհարէպէ իսթալ պուլուպ,
Օսմանլը զըրհլը կէրիլն շէքիլթիլն տիր :
Էօլէնիլթիլն իշինտէ պահրիլնէ թօքը-
լարընտան գալմաթաճ Չէրնօ տախի
վար տըր :

—Գօնսթիլթիլնտէն զագէթաթընտա
օլունտուլունա կէօրէ, կէլէճէք սէնէ
Բարիստէ քիւլաա օլունաաթ օլան
սէրիլիլն ումուլիլն սէյր ու թէմաշա ի-
շին, Ֆիլէմէնք, Պէլիլթա, Իսաաթա,
Բօրթիլթէլ վէ Շըվէտ գըրալարը շէհ-
րի մէզքիլթիլն կէլէճէք իլթիլն :

—Բալ Մալ կաղէթ նամ ինկիլիզ
զագէթաթընտա ալթիլթիլն թէլէկրաթ
կէօրիլթիլն տիր :

«Պէրիլն, 24 յուլիս
«Րուսիա հիւքիւմէթիլն իքիլնիլն իհ-
թիլթաթ սընթընը սիլաճ ալթընա ճէլ
իտէճէք տիր :

«Ալմանեա ֆիլթընըն Դըպըլթ ճէլի-
րէսիլնէ կէօնտէրիլթիլն, Ալմանեա հիւ-
քիւմէթիլնիլն, մէզքիլթիլն ֆիլթըն, Տէրի-
սաաթիլթիլն մուգիլթ Ալմանեալիլնիլն
եաղըն պուլունմաաթը արղուլէմիլնէ
մէպիլն տիր :

—Յուլիս 26 թարիլիլնէ Լօնտաաթան
Մէմօրիալ Տիլթաթիլթ զագէթաթընա
շու վէճիլ իլէ եաղըլմըջ տըր :

«Պիր չօգ վուգուաթիլար իլէ տօլու
պիր հաթթա կէլիլթիլն, շէօյլէ քի
պու հաթթա գարթընտա արտ արտա
թաաթիլնէ էզհանը մուհիլթ վուգուաթ-
լար օլտու : կէլէն ճիւլաա իլթիլն
կիւնիւ վիւքիլն մէճիլթիլնտէն սօնրա,
Ալտընսթիլն, Շաթալ վէ Բօրթիլթիլն
գօմանտալարընա հէր կէօնա իհթի-
մալթ իշին հաղըր պուլունմաաթը
էմիր վէրիլտի : Եէվիլ մէզքիլթ ագ-
չաթըն հարպիլթ վէ թէրաթնէ նագըր-
լարը տէրհալ 3,000 նէքիլթ ալթիլն սէվ-
գի իշին թէտապիլթ լագըմէյի իթթիլ-

իսալ իթմէքտէ իտիլթիլն : Իշթէ պուլու-
տան տօլալը գըլիւպէրտէ պիր հէյէ-
նան պաշլաթըպ, պաղըլար իսթանպու-
լուն մուհաթաթաթ իշին, շէհրի մէզ-
քիլթէ 20,000 ալթիլն կէօնտէրիլնէք
տիլթէքտէ, վէ պաղըլար տախի ալթ-
սէվիլնէ տօղրու մալիւմաթ ալթըլա-
րը հալտէ, լապըր պու ալթիլն կէլիպու-
լուեա կէօնտէրիլնէք տիր, վէ պու-
նուն իշին էօթրաթ, Դրօգօտիլ վէ Մա-
լապար նամ իւլ պիլթիլն նագլիլնէ
վաթըրաթը հաղըր տըր : ալթիլնէ
իթմէքտէ իտիլթիլն, Տիլթիլն թաաթաթան
վիւքիլթիլնտէն տօլալը տախի, Դրօգ-
տիլ վէ էֆրաթ նամ վաթըրաթա իր-
քեապ իտիլնէ աաքիլն ալթաթ 3,000
նէքիլթ օլուպ, պուլարըն կիւնէճէյի
մաճէլլ Մալթա օլտուլունու, վէ օրա-
տա շիմտիլթիլն ուսուլ իւլրէ 7,000 նէ-
քիլթ տալթիլն պուլունմաաթ լագըմ կէլ-
տիլնտէն, շիմտիլթիլն նագաան օլան
մըգտարը մէզպուրուն իքմալիլն իշին,
3,000 նէքիլթ աաթիլն սէվգ զըլըն-
տըլընը, իւլթիլթիլն սէօյլէմէքտէ ի-
տիլթիլն :

«Իշթէ բաղար կիւնիւ պէօյլէ կէլտի
Պիր թագըմ ուեաթ ուլմաթ թէվաթիլթ-
լար օրթաաա տէվէրան իթմէքտէ օ-
լուպ, հաթթա կիւեա Հինտիլթիլնտա
50 000 քիլիլթիլն միւլարէքէպ պիր օր-
տու կիլլէնմիշ օլտուլու հալտէ, Շան-
նօն, Աղիլթուր, վէ Դօնտօր նամ տի-
կէր նագլիլնէ վաթըրաթը աաքիլն
մէզքիլթիլն Ատէն թարիլթիլնէ Հին-
տիլթիլնտան Պօղազ իշինէ գատար
նագլ իտէճէքիլթիլն, վէ տիլթ տը Դաճա-
րիլն իլէ բրէնս տը կալըն աաքիլն
գօմանտալըլընը տէրիլնէ իյլէնէ-
նէքիլթիլն, վէ մարէշալ Մաթ Մահօն
մէզքիլթիլն աաքիլն, Մարսիլտաա
սէֆիլնէլթիլն րաթիլթ օլմաթ իւլթէ, Ֆը-
րանսաաթան կէլթիլթիլնտէն իւլաաաթ
իթմիշ օլտուլուն սէօյլէմէքտէ իտի :

«Բաղար իթթիլն կիւնիւ սաաթ 4 տէ-
իլթ մէճիլթիլն թէճէմիլն իթմիշ իտի
Սաաթ պէլտէ սըր Սթաթիլթ օրտ Նօրթ-
գօթ Բարալմէնթօ մէճիլթիլնտէ, վէ
լօրտ Տէրպիլ վիւքիլն մէճիլթիլնտէ, Ին-
կիլթէրաա հիւքիւմէթիլն, Էվրօպանըն
պիլթարաա հալիլնտէն տօլալը, Մալթա-
եա ալթաթ 3,000 նէքիլթ ալթիլն կէօն-
տէրմէլիլնէ գարար վիլթիլն օլտուլուն-
նու պէհան իթմէլթիլնէ, աաթթա սը-
նագ պաշլարա սօլուգ սու տօլտուր-
մուլ օլտուլար Շիմտիլ, կէլ տէ 3,000 նէ-
քիլթ ալթիլն, Էվրօպանըն պիլ գարար
հալիլն, վէ Մալթանըն աաքիլն մըս-
թաճիլթաթըն պիլթիլթիլնէ մուլաթը-
կէթիլն, Ինկիլթէրաաա հիւքիւմէթիլն
էթքեարը ումուլիլնէ կէլիլնէ, հէր-
քէս Մալթա պիր պէհանէ օլուպ, Ին-
կիլթէրաանըն աալ մաթիլթիլն, կէլիպ-
լուեա աաքիլն չըգարմաթ օլտուլունու
գաան իլլէեօր :

«Իշթէ դարիպ պիր պիլթաաթիլթը-
լաթին Շարգ մէսէլէսի իքիլնիլն տէրէ-
նէտէ պուլունան տիկէր պիր թագըմ
մէսէլէլթիլն իլէ օլ տէրէճէ գարըլմըջ
տըր քի, պուլունն պիր գաշ թանէսի
պիլթիլն պիր իլ կէօրէմէլ : Ինկիլթէր-
աանըն բօլիլթիլթաթ գատար գօրգաթ-
ալթիլթ վէ զալլէլ թօլիլթիլթա պուլմաթ-
միւլթիլն տէյիլ տիր : Պու թօլիլթիլթա-
նըն, հէմ թիլթիլթիլն, հէմ Րուսիա
տարըլթ մաթաթան պաշգա նէթիլթիլն
եօգ տուր : Լօրտ Տէրպիլ քէնտիլ լի-
քեարընը ալթըտան ալթըպ պէհան
իտէճէք գատար ճէսարէթիլն տէյիլ
տիր, վէ պու իսէ, եալընըզ խօթէ-

Վ. Ռ. ՍՈՒԿԱՆ